

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

លេខ/No: D212/1/2/2

**តាមការស្នើសុំរបស់ខ្មែរ និងតាមការសម្រេចរបស់តុលាការ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី
ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសថស (អបជ៍១៤)

ចំពោះមុខ:	ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន	ប្រធាន
	ចៅក្រម Rowan DOWNING	
	ចៅក្រម នីយ ថុល	
	ចៅក្រម Chang-Ho CHUNG	
	ចៅក្រម ហួត តុនី	
កាលបរិច្ឆេទ:	ថ្ងៃទី ៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤	

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception):
..... 04 / 12 / 2014
ម៉ោង (Time/Heure) :
..... 13 : 35
អ្នកទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង / Case File Officer/L'agent chargé
du dossier:
..... SANN RADA

ភាសាខ្មែរ: (សំណើកោសល្យ)

**សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ [REDACTED] ជំនាស់ទៅនឹងការបំភ្លឺរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
អង្គជាតិ អំពីសុពលភាពនៃដីកាកោះដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់**

សហព្រះរាជអាជ្ញា:	មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង អ្នកជំនាញស្រុកសំណុំរឿង
ជា លាង	ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:
Nicholas KOUMJIAN	ជេត វណ្ណលី
	Nicole DUMAS
	Isabelle DURAND
សហមេធាវីការពារក្តីម្ចាស់	ហុង គីមសួន
	Françoise GAUTRY
	Martine JACQUIN
បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍:	គីម ម៉េងឃី
	Emmanuel JACOMY
សូ មូស្សូវី	បារនា ណេកូ
Suzana TOMANOVIC	Barnabe NEKUI
	Lyma NGUYEN
	Christine MARTINEAU
	Beini YE
	ទី ស្រីនណា

វ៉ែន ពៅ

Laure DESFORGES
Herve DIAKIESE
Ferdinand DIAMMEN-
NZEPA

អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក”) បានទទួល “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់ [REDACTED] ជំទាស់ទៅនឹងការបំភ្លឺរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ អំពីសុពលភាពនៃដីកា កោះដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិតែម្នាក់” ដែលបានដាក់ជាភាសាអង់គ្លេសនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ និងជាភាសាខ្មែរនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)¹។

I. ប្រវត្តិវិវត្តិ

១. នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ [REDACTED] (“ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”) បានស្នើសុំសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតឱ្យផ្តល់ការបំភ្លឺសុពលភាពនៃដីកាកោះ ដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត តែម្នាក់ ក្នុងគោលបំណងចោទប្រកាន់ជនសង្ស័យ ដោយអះអាងថា “មានលទ្ធភាពពិតប្រាកដ” ដែលថា គាត់អាចត្រូវបានកោះហៅ ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អន្តរជាតិ (“ស.ច.ស.អ”) ហើយថា ច្បាប់មិនបានចែងច្បាស់អំពីសុពលភាពនៃដីកាកោះនោះទេ (“សំណើសុំការបំភ្លឺ”)²។

២. នៅថ្ងៃទី ១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ ស.ច.ស.អ បានបំភ្លឺថា “អនុលោមតាមច្បាប់ជាធរមាន ដីកា កោះហៅជនសង្ស័យណាម្នាក់ដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់ គឺមានសុពល ភាព និងជាប់កាតព្វកិច្ច” (“សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់”)³។ ស.ច.ស.អ បានសង្កត់ធ្ងន់ថា សំណើសុំការបំភ្លឺលើកឡើងនូវសេណារីយ៉ូជាសម្មតិកម្មមួយ តែគាត់ជ្រើសរើសទទួលយកសំណើ ដោយសារគាត់យល់ថា សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មានការយល់ខុសអំពី ផ្នែកដ៏សំខាន់នៃកិច្ចស៊ើបសួរ⁴។ ស.ច.ស.អ បានបដិសេធទង្វឹករណ៍របស់សហមេធាវីដែលថា លក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលត្រូវមាន “ភស្តុតាងច្បាស់លាស់ និងស៊ីសង្វាក់គ្នា” សម្រាប់ចោទប្រកាន់ បង្ហាញឱ្យឃើញពីអសុពលភាពនៃដីកាកោះ ដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់

¹ ឯកសារ D212/1/2/1។

² សំណើរបស់ [REDACTED] សុំការបំភ្លឺអំពីសុពលភាពនៃដីកាកោះ ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់បានចេញ ក្នុងគោល បំណងដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់មកលើរូបគាត់ ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ D212។

³ ការបំភ្លឺរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ អំពីសុពលភាពនៃដីកាកោះដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតតែម្នាក់ ឯកសារ D212/1 កថាខណ្ឌ ១៣។

⁴ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ៦ និង ៧។

ដែលថា “គ្មានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវ” និងគ្មានខ្លឹមសារ^៥។ ស.ច.ស.អ បានសម្រេចថា “នៅក្នុងកាលៈទេសៈដែលបទប្បញ្ញត្តិនៃវិធាន ៧២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងពេញលេញនោះ សុពលភាពនៃដីកាកោះហៅជនសង្ស័យណាម្នាក់ ដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់ គឺមានចែងយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងច្បាប់ជាធរមាន ជាពិសេសនៅក្នុងមាត្រា ៥ និង ៧ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងអ.វ.ត.ក មាត្រា ២៣ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក និងវិធាន ៧២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”^៦ ព្រមទាំងបានយោងទៅដល់សេចក្តីសម្រេចនាពេលថ្មីៗរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចំពោះបញ្ហានេះ ដែលលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចមួយចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ពាក់ព័ន្ធនឹងជនសង្ស័យម្នាក់ទៀតនៅក្នុងរឿងក្តីតែមួយ^៧។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានទទួលសំណៅកោសលុបនៃសេចក្តីសម្រេចដែលបានលើកឡើងនោះ ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាឯកសារ “សម្ងាត់បំផុត” នៅថ្ងៃទី ៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤^៨។

៣. នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ ហើយ នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ និង ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ គាត់បានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរជាបន្តបន្ទាប់។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានលើកទឡើងករណីថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចទទួលយកបានអនុលោមតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដោយសារការសម្រេចផ្ទុយរបស់ ស.ច.ស.អ ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការទទួលបានសេចក្តីសម្រេចច្បាប់^៩។ ជាពិសេស ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានលើកទឡើងករណីថា ការសម្រេចនេះជាការផ្ទុយទៅនឹងការសម្រេចរបស់ ស.ច.ស.អ ដែលថា ត្រូវតែមាន “ភស្តុតាងច្បាស់លាស់ និងស៊ីសង្វាក់គ្នា” ប្រឆាំងនឹងជនសង្ស័យ មុននឹងធ្វើការចោទប្រកាន់ ហើយម្យ៉ាងទៀត គាត់បែរជាសម្រេចថា ដីកាកោះហៅជនសង្ស័យអាចត្រូវបានចេញប្រកបដោយសុពលភាពដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់ឯង ក្នុងគោលបំណងដើម្បី

⁵ ដូចយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ១០។

⁶ ដូចយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ១១។

⁷ ដូចយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ១១ ដោយយោងទៅដល់ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើបន្ទាន់របស់ [កោសលុប] [កោសលុប] ឯកសារ A122/6.1/3 ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ (“សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើសំណើបន្ទាន់”) កថាខណ្ឌ ១៤។

⁸ ដីកាសម្រេចលើសំណើរបស់ [REDACTED] សុំឯកសារ A122/6.1/3។

⁹ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៩។

ធ្វើការចោទប្រកាន់¹⁰។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍យល់ឃើញថា “បើតាមនិយមន័យ នៅមានមន្ត្រីសង្ស័យ និងភាពស្រពិចស្រពិលទៅលើភស្តុតាង ប្រសិនបើមានសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតណាម្នាក់មិនយល់ស្របទៅនឹងការចោទប្រកាន់នោះទេ”¹¹។ ហេតុនេះ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្នើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ “មេត្តាឱ្យបញ្ជាក់ថា ដីកាកោះហៅជនសង្ស័យដែលមានសុពលភាព និងជាប់កាតព្វកិច្ចមិនអាចត្រូវបានចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ទៅលើជនសង្ស័យបានទេ”¹²។

៤. ពុំមានការដាក់ចម្លើយតបណាមួយពីសហព្រះរាជអាជ្ញា ឬពីមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងដោយផ្លូវច្បាប់នោះទេ។

II. ភាពទទួលយកបាន

៥. ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានអះអាងថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចទទួលយកបានអនុលោមតាមវិធាន ៧៣ ឬ វិធាន ៧៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលចែងច្បាស់ពីយុត្តាធិការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះទេ តែលើកទទ្ទីករណ៍ថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះគួរប្រកាសថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន អនុលោមតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ វិធាននេះចែងក្នុងផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធថា៖

វិធាន ២១. គោលការណ៍ជាសារវិន្ទ

១. ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និងបទបញ្ជារដ្ឋបាលទាំងអស់ជាធរមាន ត្រូវតែបកស្រាយក្នុងន័យការពារជាតិផ្ទៃក្នុង ប្រយោជន៍របស់ជនសង្ស័យ ជនត្រូវចោទ ជនជាប់ចោទ និងជនរងគ្រោះ ដើម្បីធានាអំពីសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រកបដោយតម្លាភាព ដោយគិតដល់លក្ខណៈពិសេសរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ និងកិច្ចព្រមព្រៀង។

¹⁰ ដូចយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ១៣។
¹¹ ដូចយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ១៣។
¹² ដូចយោងខាងលើ ទំព័រ ៨ (ភាសាអង់គ្លេស)។

៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្លាប់បានសម្រេចថា គោលការណ៍ជាសារវន្តដែលបានចែងក្នុងវិធាន ២១ នៃវិធាន ផ្ទៃក្នុង ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យមានការជំនុំជម្រះដោយត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ដែល អ.វ.ត.ក ជាប់កាតព្វកិច្ចត្រូវអនុវត្តតាមមាត្រា ១៣(១) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហ ប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា¹³ មាត្រា ៣៥¹⁴ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក¹⁴ និង មាត្រា ១៤(៣) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ¹⁵ អាចតម្រូវថា សាលាក្តីនេះត្រូវប្រើប្រាស់ការបកស្រាយបែបបើកទូលាយចំពោះសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដើម្បី ធានាថា កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រព្រឹត្តទៅដោយត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ និងចំពោះមុខ ហើយត្រូវរក្សាឱ្យ បាននូវតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិរបស់ភាគី¹⁶។ នៅពេលដែលអង្គហេតុ និងកាលៈទេសៈពិសេសតម្រូវ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នានាដែលលើកឡើងពីសិទ្ធិជាសារវន្ត ឬ “បញ្ហាធ្ងន់

¹³ កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវ ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចុះថ្ងៃទី ៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៣។

¹⁴ ច្បាប់ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈ កាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ជាមួយនឹងវិសោធនកម្មដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៤ (“ច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក”)។

¹⁵ សូមមើល ឧទាហរណ៍ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសចស (“សំណុំរឿង ០០២”) (អបជ ៦៤) សាល ដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សម្រេចបដិសេធសំណើសុំ អនុញ្ញាតចតសំឡេង/រូបភាពវីដេអូ នៃការជួបជាមួយលោក អៀង សារី នៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ A371/2/12 កថាខណ្ឌ ១៣ ដល់ ១៨, ២៧។

¹⁶ សូមមើល ឧទាហរណ៍ សំណុំរឿង ០០២ (អបជ ១១) សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកា សម្រេចស្តីពីសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាក់ទងនឹងការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារ A190/I/20 កថាខណ្ឌ ៣៦។ សំណុំរឿង ០០២ (អបជ ៧១) សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងសេចក្តី សម្រេចរបស់ ក.ស.ច.ស បដិសេធមិនទទួលយកការដាក់ឯកសារចម្លើយតបរបស់លោក អៀង សារី ទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋាន ស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន ៦៦ និងសេចក្តីសង្កេតបន្ថែម និងសំណើសុំផ្អាកដំណើរការនីតិវិធី ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ D390/1/2/4 (“សាលដីកាលើចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី”) កថាខណ្ឌ ១៣។ សំណុំរឿង ០០២ (អបជ ១៤) សេចក្តីសម្រេចលើការជូនដំណឹងរបស់មេធាវីការពារក្តីស្តីពីកំហុសក្នុងការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារលេខ ២ (“សេចក្តីសម្រេចស្តីពីកំហុសក្នុងការបកប្រែ”) កថាខណ្ឌ ៣។ សំណុំរឿង ០០២ (អបជ ៧៥) សាល ដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ D427/1/30 កថាខណ្ឌ ៤៩។

ធ្វរនៃភាពត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌” អនុលោមតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹⁷។ ទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ វិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងមិនបានផ្តល់សិទ្ធិដោយស្វ័យប្រវត្តិសម្រាប់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលលើកឡើងពីទទ្ទឹករណ៍នានាដោយផ្អែកលើសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ទេ។ ដើម្បីឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះអាចអនុវត្តយុត្តាធិការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមវិធាន ដែលបានលើកឡើងបានម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបង្ហាញថា នៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសៗនៃរឿងក្តី ការអនុវត្តមន័របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ គឺជាការចាំបាច់ក្នុងការទប់ស្កាត់មិនឱ្យមានព្យសនកម្មដែលមិនអាចជួសជុលបានដល់ភាពត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌នៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ឬសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌។ នាពេលថ្មីៗនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចមិនទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មួយទៀតរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ស្នើសុំការបំភ្លឺទៅលើច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសេណារីយ៉ូបែបសម្មតិកម្ម ដោយអនុលោមតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹⁸។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា “សិទ្ធិក្នុងការទទួលបានសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និងតម្លាភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ពុំតម្រូវថា ស្ថាប័នតុលាការត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាផ្នែកអង្គច្បាប់ មុនពេលបញ្ហាទាំងនោះកើតឡើងពិតប្រាកដចេញពីសាវតារបរិបទ និងអង្គហេតុនៃបញ្ហាទាំងនោះឡើយ” និងបានសន្និដ្ឋានថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ “ពុំមានយុត្តាធិការដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាជាសម្មតិកម្ម ឬផ្តល់នូវមតិយោបល់ណែនាំនោះទេ”¹⁹។

៧. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា ទោះបីសំណើសុំការបំភ្លឺស្នើសុំមតិយោបល់ណែនាំទៅលើបញ្ហាជាសម្មតិកម្មក៏ដោយ ក៏ ស.ច.ស.អ បានជ្រើសរើសយកឆ្លើយតបចំពោះសំណើ ដោយសារគាត់យល់ថា សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មានការយល់ខុសអំពី “ផ្នែកដ៏សំខាន់នៃកិច្ចស៊ើបសួររបស់ អ.វ.ត.ក”²⁰។ នាពេលនេះ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្នើសុំជំទាស់ទៅនឹងខ្លឹមសារ

¹⁷ សូមមើល ឧទាហរណ៍ សំណុំរឿង ០០២ (អបជ ៤២) សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហមេធាវីក្រុមស៊ើបអង្កេត បដិសេធលើសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី (D264/1) ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ D264/2/6 កថាខណ្ឌ ១៣ ដល់ ១៤។ សាលដីកាលើចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី កថាខណ្ឌ ១៣ សី រដ្ឋសេចក្តីសម្រេចស្តីពីកំហុសក្នុងការបកប្រែ កថាខណ្ឌ ២ ដល់ ៦។

¹⁸ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ [REDACTED] ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើរបស់គាត់សុំការបំភ្លឺ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ D205/1/1/2។

¹⁹ ដូចយោងខាងលើ កថាខណ្ឌ ៩។

²⁰ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ៦ និង ៧។

នៃការបំភ្លឺរបស់ ស.ច.ស.អ នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ និងស្នើឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះបង្ហាញ ការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនចំពោះអង្គច្បាប់ ដោយលើកជាទង្វើករណីថា នេះជាផ្នែកមួយនៃសិទ្ធិរបស់ គាត់ក្នុងការទទួលបានសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់។ ដូចដែល ស.ច.ស.អ បានរឿងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច ដែលរងការជំទាស់រួចមកហើយ អង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្លាប់បានសម្រេចថា ដីកាកោះហៅជនសង្ស័យ ដែលចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់ ក្នុងគោលបំណងចោទប្រកាន់ជនសង្ស័យ អនុលោមតាមវិធាន ៥៧ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មានសុពលភាព ប្រសិនបើនីតិវិធីនៃការខ្វែងយោបល់គ្នា ដែលមានចែងក្នុងវិធាន ៥៧ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានអនុវត្តរួច²¹។ ចំពោះបទដ្ឋានសម្រាប់ការ ចោទប្រកាន់ជនសង្ស័យវិញ បទដ្ឋានត្រូវបានចែងច្បាស់ក្នុងវិធាន ៥៥(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ចំពោះ ករណីថាតើ ក្នុងករណីពិសេសនេះ ថាតើបទដ្ឋាននេះត្រូវបានបំពេញ ឬក៏អត់នោះ គឺជាបញ្ហាដែល មិនអាចយកមកពិនិត្យតាមបែបអរូបិយបានទេ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈទាំងនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ សន្និដ្ឋានថា ទង្វើករណីរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលថា ការបកស្រាយច្បាប់របស់ ស.ច.ស.អ ដែលមានរៀបរាប់ក្នុងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់សិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការ ទទួលបានសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់នោះ មិនមានមូលដ្ឋានទេ។

៨. ហេតុនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះមិនអាចទទួលយកបានទេ។

²¹ សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើសំណើបន្តាន់ កថាខណ្ឌ ១៤។

III. សេចក្តីសម្រេច

អាស្រ័យហេតុនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាឯកច្ឆ័ត្តថា៖

មិនទទួល យកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ។

អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃ ៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤

ប្រធាន គីមសាន Rowan DOWNING

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
 ជ. ច. ជ
និយម ចុល Chang-Ho CHUNG ហុក ចុធី